

بررسی تغییرات سوانح ترافیکی قبل و بعد از اجرای چهار فعالیت اجرایی پلیس راهنمایی و رانندگی کشور

دکتر حمید سوری^{۱*}، محمد رویانیان^۲، دکتر علیرضا زالی^۳، عباسعلی موحدی‌نژاد^۴

۱. استاد، مرکز تحقیقات ارتقای ایمنی و پیشگیری از مصدومیت‌ها، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۲. پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا، مرکز تحقیقات راهور

۳. دانشیار، گروه جراحی مغز و اعصاب، بیمارستان شهدای تجریش، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: در ایران به طور متوسط روزانه ۷۰ نفر به علت سوانح ترافیکی جاده‌ای جان خود را از دست می‌دهند. در طول ۵ سال اخیر اقدامات زیادی توسط پلیس راهنمایی و رانندگی در جهت کاستن از میزان مرگ و شدت جراحات ناشی از سوانح ترافیکی جاده‌ای صورت گرفته است. از آنجا که نتایج این اقدامات تاکنون بررسی نشده است، به منظور مطالعه الگوی اپیدمیولوژیک مرگ‌های ناشی از سوانح ترافیکی جاده‌ای ایران در سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۶ و مقایسه معیارهای اپیدمیولوژیک سوانح ترافیکی جاده‌ای در سال‌های قبل و ۲ سال بعد از مداخلات پیشگیرانه توسط پلیس راهنمایی و رانندگی این مطالعه انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این تحقیق با طراحی توصیفی انجام گرفت. آمار سوانح ترافیکی بر اساس آمار و اطلاعات یک پایگاه اطلاعاتی ۴ ساله از دو منبع پلیس راهنمایی و رانندگی، و پزشکی قانونی به دست آمد. میزان مرگ‌ها و صدمات ناشی از سوانح ترافیکی به ازای هر ده هزار وسیله نقلیه و صد هزار نفر جمعیت محاسبه شد، و نسبت شانس قبل و بعد از مداخلات پیشگیرانه پلیس مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفت. فعالیت‌ها و اقدامات صورت گرفته توسط پلیس راهنمایی و رانندگی عبارت بودند از: (۱) اجرای قوانین استفاده از کمربند ایمنی، (۲) اجرای قوانین استفاده از کلاه ایمنی، (۳) اجرای قوانین ترافیکی خاص، (۴) برنامه‌های آموزشی تولیدشده و پخش شده از وسایل ارتباط جمعی همچون رادیو و تلویزیون.

یافته‌ها: طی زمان مورد بررسی، تعداد خودروها ۴۳/۱٪ و کل وسایل نقلیه جاده‌ای ۵۸٪ رشد داشته است. میزان مرگ‌ها به ازای هر صد هزار نفر، از ۳۸/۲ در سال ۱۳۸۳ به ۳۱/۸ نفر در سال ۱۳۸۶ کاهش یافته است. نسبت شانس حاصله تحقیق برای این میزان، ۰/۸۳ و حدود اطمینان ۹۵٪ برای این نسبت، بین ۰/۸۲ تا ۰/۸۵ می‌باشد. میزان مرگ‌ها به ازای هر ده هزار وسیله نقلیه، از ۲۴/۳ نفر به ۱۳/۴ نفر کاهش یافته است. نسبت شانس حاصله تحقیق برای این میزان، ۰/۵۶ و حدود اطمینان ۹۵٪ برای این نسبت، بین ۰/۵۵ تا ۰/۵۷ می‌باشد و کاهش مشابهی در میان مجروحین تصادفات ترافیک جاده‌ای نیز نشان داده شده است.

نتیجه‌گیری: فعالیت‌ها و اقدامات پلیس ترافیک که به طور همزمان و ملی در جهت جلوگیری از تصادفات ترافیکی جاده‌ای انجام شده، در جهت کاستن از میزان مرگ و سوانح جاده‌ای، مؤثر بوده است.

واژگان کلیدی: سوانح ترافیکی، تصادفات جاده‌ای، پلیس راهنمایی و رانندگی

مقدمه

بیش از ۵۰ میلیون نفر می‌رسد (۱). در ایران، سوانح ترافیکی جاده‌ای یکی از دلایل اصلی مصدومیت‌های غیر عمدی است که موجب حدود ۷۰ مورد مرگ در هر روز می‌شود (۲).

بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، میزان مرگ بر اثر سوانح جاده‌ای در منطقه آفریقا در سال ۲۰۰۲ بالاترین آمار را با ۲۸/۳ نفر به ازای هر صد هزار نفر جمعیت دارا بوده است.

این میزان در کشورهای کم‌درآمد و یا با درآمد متوسط منطقه مدیترانه شرقی، ۲۶/۴ نفر مرگ به ازای هر صد هزار نفر

سوانح ترافیکی جاده‌ای یکی از علل مهم مرگ در بسیاری از کشورها است و سالیانه حدود ۱/۲ میلیون نفر در جهان به علت این حوادث جان خود را از دست می‌دهند. این در حالی است که شمار مصدومین سوانح ترافیکی در سراسر جهان به

*نویسنده مسئول مکاتبات: دکتر حمید سوری؛ تهران، بزرگراه شهید چمران، اوین، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده بهداشت، گروه اپیدمیولوژی؛

پست الکترونیک: hsoori@sbmu.ac.ir